

A Kísérleti Fizikai Intézet felkészült az új tanévre

Pár nap múlva a nyári pihenés után új lendülettel indul új sikerek felé az egyetemi oktatás. Élettel telnek meg az előadótérme, a laboratóriumok.

Az új oktatási év sikere nagymértékben attól függ, hogy milyen volt az előkészítés, a jó oktatás feltételeinek megteremtése.

Egyetemünk egyik legnagyobb intézete a Kísérleti Fizikai Intézet. Mintegy 700 hallgató (tanárjelölt, vegyész, orvos, gyógyszer-

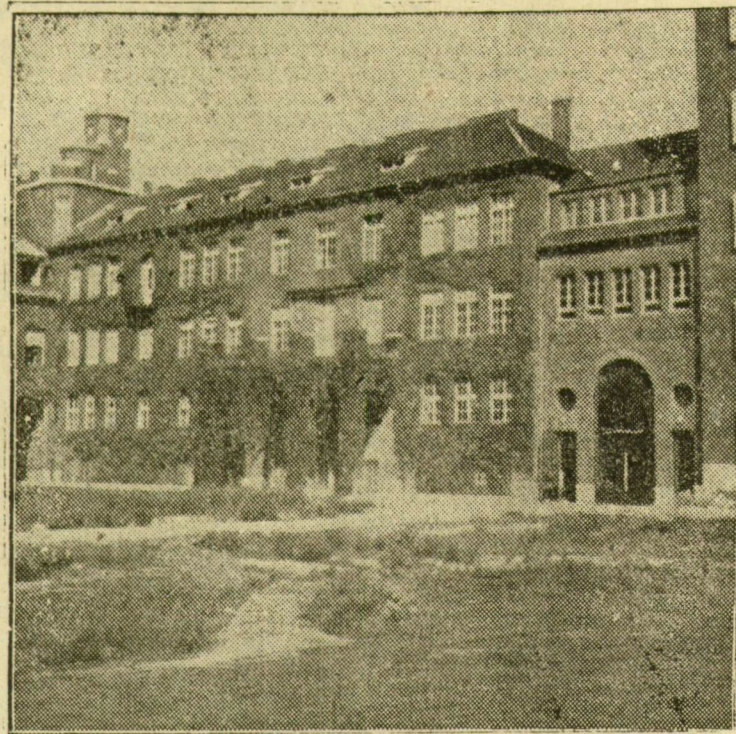
észeti tervét dolgoztuk ki. Megbeszélésünk alapján a szükséges műszereket és eszközöket megrendeltük. Ügykezelésünk és anyag-gazdálkodásunk fejlődésének eredményeként a megrendelt eszközök nagy része már meg is érkezett.

E megbeszélések alapján intézetünk műhelyének dolgozói tovább végeztek és végzik a házilag előállítható eszközök gyártását. Munkájuk elismerését, dicsőretet érdemel. Ezzel elősegítik intézetünk fejlesztési tervének sikeres megvalósítását. Igen szép munkát végeztek hivatalsegégeink is az új tanév jó előkészítése érdekében. Szépen rendbehozott, tiszta előadótérme, laboratóriumi helyiségek várják hallgatóinkat.

Az új tanév előkészítéséhez számíthatjuk a felvételi vizsgákon való részvételünket is. Intézetünk oktatószemélyzete közül többen résztvettek a Természettudományi Kar és az Orvoskar felvételi vizsgáin. Megállapíthatjuk, hogy ebben az évben a jelentkezők közül többen mutattak alaposabb tudást, mint az előző években jelentkeztek közül, s e mellett sokan valóban hivatásszeretből, a nevelői munka iránti vonzódás alapján kérték felvételüket a Természettudományi Kar egyes szakjaira. Bizunk abban, hogy új hallgatóink jobb felkészültsége és a választott életútja szeretete elősegíti oktatómunkánk színvonalának további emelését.

Pártunk és kormányzatunk szerető gondoskodása eredményeként intézetünk igen sok dolgozója az ország legszebb nyaralóhelyein töltötte szabadsága egy részét. Szellemileg felfrissülve, fizikailag megerősödve, új lendülettel folytatjuk eddigi munkánkat, hogy intézetünk is eleget tegyen a kultúrforradalmunkban számára kijelölt feladatoknak.

Makai Lajos
egyetemi tanársegéd

rész) fordul meg benne, hallgatók előadásokat, végez laboratóriumi gyakorlatokat. Ennek megfelelően nagy feladatot jelent az oktatási munka megszervezése, a nyári előkészület is. Ez a tanévelőkészítő munka főleg négy irányban folyt. A tanév befejezésekor

jelölése is, ezáltal mindenki jövő évi feladatainak, munkájának teljes ismeretében foghatott hozzá az új tanév előkészítéséhez. A következő tanszéki értekezleten a laboratóriumi gyakorlatok és az előadási kísérletek, valamint az előadások demonstrációinak fej-

Boldog anyák és gyermekek a határmenti Deszk községben

A jugoszláv határmenti Deszk községben a felszabadulás előtt nem sokat törődtek a Horthy-rezsim urai a dolgozó parasztok egészségvédelmével, csak a kulákoknak és más kiváltságosoknak jutott osztályrészül, hogy rendszeres orvosi vizsgálatban, betegség esetén szakszerű gyógykezelésben részesüljenek.

Még a terhes anyák és az újszülött csecsemők sorsa sem érdekelte a község akkori vezetőit.

Egészségvédelmi tanácsadás is csak 1939 óta van, de azon régen alig néhányan jelentek meg, hiszen, ha betegséget állapítottak meg, a dolgozó paraszt úgysem tudta volna megfizetni az orvosi költségeket. A felszabadulásig védőnő is csak a távoli Kiszombor községben volt s ritkán járt Deszkre néhány órási tanácsadásra.

A mostani Deszk termelőszövetkezeti községben már gyökeresen más a helyzet a dolgozó parasztok, a terhes anyák és gyermekek egészségvédelme terén is.

Korszerűen felszerelt egészségvédelmi gondozó működik, ahol orvos, szakképzett védőnő és bába látja el tanácsokkal azokat, akik hozzájuk fordulnak problémáikkal. A Vöröskereszt és az MNDSZ-szervezet mintegy 30 aktívja állandó felvilágosító munkával gondoskodik arról, hogy ne csak közvetlen veszély esetén keressék fel a dolgozókat a tanácsadó, hanem a betegségek megelőzése érdekében rendszeresen járjanak el a rendelőkre.

Nagyrészt ennek köszönhető, hogy ma már közel félezer terhes és gyermekes anya jár tanácsadásra.

A csütörtök délutáni rendelés is sokan megjelentek. A várószobában elbeszélgettek arról is, hogy mennyivel könnyebb a helyzete a terhes anyának most, mint régen volt. Szabó Kálmánné anyasági érdeméremmel kitüntetett tiszcs-tag egyéves kislányával együtt várja, hogy sor kerüljön rájuk. Mindketten orvosi tanácsért jöttek. A fiatalasszony két és fél hónapos kislányát nem beteg ugyan, de úgy látja, hogy nem fejlődik olyan gyorsan, ahogyan szeretné. Most megkérdezi, helyesli-e az orvos, hogy tápszerrel adjon neki. A fiatal anyát még orvosi segítség nélkül születt, de egyéves testvérjére — aki a családban már a kilencedik — és az ő két és fél hónapos gyermekére már féltő gondnal vigyáz, a dolgozó nép állama,

ennek a szerető gondoskodásnak köszönhető, hogy Deszken már nem hal meg minden tízedik csecsemő, mint a felszabadulás előtt. Halálozási arányszámuk az utóbbi

15 féle új édességet gyártott ebben az évben a Budapesti Csokoládégyár

A Budapesti Csokoládégyár dolgozói ebben az évben a választék növelésére már 15 fajta új édességet gyártottak. Most jelent meg egyik legsikerültebb újdonságuk, a puha, olvadós, csokoládéval töltött kiváló minőségű cukorka. Szeptemberben újra megkezdik a tá-

lítás csokoládé, a »Macskanyelv« és a »Tibi« készítését. Három-négy újfajta cukrot is terveznek, különböző krémtöltéssel. Már megkezdtek a szaloncukor gyártását, húsz korszerű csomagológépet már önti a szaloncukrot. Közel egymillió kiló szaloncukrot gyártanak decembe-
berre.

A LESZÁLLÓ ESTÉBEN fűtyögve ment hazafelé Tóth József vaumnak. Útján köszöntötték az ismerősök s ő kicsit eltréfált velük. Igaz is, nem fiatal ember, hajában ezüstcsíkok húzódnak, de azért jó a kedve s nem ritka, hogy termelés közben el-el-nótázik munkahelyén: a Vas-és Fémpipari Vállalatnál.

Gyorsította lépteit, hogy mielőbb hazaérjen a családjához — a Petőfi-telep 43. utca 118. szám alatt lévő otthonába.

Alig ért lakása elé: Gyuri fia, aki most lesz hetedik osztályos, ott termelt előtte:

— Csókolom édesapám — köszönt a gyerek s feltekintett apjára.

— Szervusz fiam — mondta az apa és kedvetelve, pillogva nézte a Gyurit s beszélt hozzá.

Pár perc iramodott tova és az apa körül a Gyurkán kívül hárommal álltak: felesége, Józsi, a főiskolás, Béla, az ipari tanuló. A családból az Éva lány hiányzott, ő most Pesten nyaral. Nagyon megérdemli, mert jól tanult. Héj, olyan szép levelet írt szüleinek, hogy azok szíve repesett az örömtől.

A családfő kérdezett ezt is, azt is. Pajkosan, huncutkodva nézett rá Józsi és megkérdezte:

— Milyen az üzemi csap?

— Jó, de lesz jobb is — felelt és pattintott ujjával. Felesége összevonta szemöldökét, rosszallóan csóválgatta fejét.

— Hagyjátok már azt a focit, meg a tésebét.

Igaz, Tóth a sportfelelős az üzemben s játékevezető tanfolyamra is jár majd. Szóval igen kedveli a sportot és tesz is a fellendítésért. Tóth életépárja szavára mosolygott, hunyított szemével és tréfált:

— Hagyjuk, hagyjuk... — s ezzel fiaival ment a házkörüli kertet nézni: a kukoricát és a paradicsomot, mert az van benne. Felesége csak úgy rátartiságból, nem komolyan adta a haragost a »foci« miatt s indult, hogy készítse a vacsorát — hisz' családjáról férjével együtt lelkiismeretesen gondoskodik.

A SZÜRKÜLETBEN zsiavajoga nézték a kukoricát. Megtapintották a száron a szép nagy csöveket, amelyeket nem sokára törni lehet. Lesz is belőle enni való az őrben rőfögő disznónak.

— Apám — szólalt meg kukoricánézés közben minden átmenet nélkül a Béla fiú — kaptam ám édesanyámtól valamit.

— Ne mond! — derült az apa arca s nem mutatta; kíváncsi ő is, mit kaphatott Béla,

De! Majd megmutatom...
S aztán az apa sokmindenről beszélt fiaival. Amikor a munkáról váltottak szót, megkérdezte tőle az egyik fia, az ipari tanuló:

— Apám, milyen százeleket ért el?

Nézte a fiát az apa. »Miket nem kérdez ez a gyerek — gondolta el egy pillanat alatt —. De csak kérdezzé.« Intett fejével és azt felelte:

— Legutóbb 121 százalékom volt. Nem rossz, mi? Kacarástak mindannyian. Béla is büszke volt édesapjára, úgy vette, mintha a 121 százalékat ő érte volna el. Eppen a sportról kezdtek megint beszélni, mikor hívták őket:

— Kész a vacsora... Gyertek.

Indultak. MEGVOLT A VACSORA. Halkan szólt a rádiózene és a család beszélgetett. Józsi a főiskoláról szökött és mesélt a néphadsereg életéről. Mert egy ideig katonai szolgálatot teljesített, nemrég szerelt le.

Amikor kicsit csend támadt, Béla ellépett és hozzátartotta a »valamit«: a négy pár zoknit, két zsebkendőt, amit kapott. Az anyja, az apa elnézte fiait, szívüket nagy melegség járta át, melyik ember ne

Krónika

Fecskendők

Nem tudom, ki hogyan van vele, de én nem szeretlek beleegyek, már csak azért se, mert ott hon panaszkodnak rám, hogy rossz beteg vagyok. Most mégis elkopott a gépszij: egy kis pattanás addig mérgeskedett, hogy minden lázadásom ellenére az orvos karjaiba üzött.

A mindenféle orvosságszag (gész megzavart az SZTK sebészeti osztályán, de még jobban megzavartam, mikor a lázmérőn a kis ezüstcsík felszaladt a 38-as számig: „No fene, ez a kis vacakosság ilyen komoly lázt csinál!” — s méltatlankodva néztek farkasszemet a kis pattanásból lett nagy pattarissal.

— Fel kell ezt nyitnunk, mert még magasabbra szökhet a láz — mondja dr. Rózsa főorvos. — Tessék átfáradni a műtőbe.

Hát én gyanútlanul átfáradtam, s hipp-hopp, mint a varázsszobában, máris az asztalra fektültem. Kisműtél ide, kisműtél oda, csak nem vicc ez — gondolom magamban, mert már az asszisztens nő készülette is egy kis asztalkára a kellekeket, melyek iccit-picit belém zörögtek.

A főorvos fölmhajolt barátságosan, valamit kérdezett; feleltem is rá, de emlékeimben máris tovább látattam az arca után: hol találkoztam én ezzel az arccal? Itt, persze, hogy itt. Ő volt az, aki a felszabadulás után nemsokára szétosztatta bennem a régi „OTI” fogalmát, mert ő abban a korai időben is barátságos volt, lelkiismeretes, úgy, mint most is, nem úgy, mint a régi „OTI-orvosok”.

— Tűt kérek! — mondja mellettem az orvos, s aztán felém fordul:

— Nem fog fájni az érzéstelenítés, a legkisebb tűt használok...
Én rápillantok, ami azt jelenti: jó, s máris érzem a picit szúrást, de ugyanakkor mást is: valami fo-

lylik a csípőmnél, csak tán nem a vérem?! — szorul belém a hang az ijedségtől; nem, csak a fecskendő folyik, de nagyon.

Csóválja fejét az orvos, de nem szól semmit. Újra felszívja egy új fiola tartalmát és újra szúr: újra folyik a fecskendő ollója a „Novocain”. Kinos ez mindhárom munkának, az asszisztens nő türelme fogy el legelőbb:

— Rossz ez a fecskendő.
— Látom — mondja az orvos.
— Leadtuk javítani és így adták vissza, az újak sem jobbak, egyszer kifózzuk és ez lesz belőle — mutat a fecskendőre az asszisztens nő.

— Ez baj, így nem lehet dolgozni. Nézzé mennyi anyag megy pocékolásba... És csak hiába szurkálom a beteget. Másikat kérek — teszi le a fecskendőt az orvos.

Hej, ha itt volna a sok gyerekkori vízipuskám, amit a tetőmet bűrről csináltam, az bizony sose folyt, azt főzheték volna! — sóhajtok belől egy nagyot.

— Nincs tizes, az ölös is folyik — szól az asszisztens nő.

— Nézzük azt!
Kezdődik előlről. Új fiola, új szúrás, új fiola, új szúrás, végül már nem is számolom.

— Érz-e még? — kérdi tőlem egy idő múlva Rózsa főorvos megérintve a tüvem a beleg részt.

— Érzem, de a kezem a fejem alatt már elszibbadt és a ruhám már egész átázott a sok kifolyt érzéstelenítőtől. — sóhajtom kiszáradt torokkal.

Ruhát tesznek a csípőm mellé, hogy a kifolyó Novocaintól megvédjék a ruhám és újra kezdődik előlről.

Nagyon sajnálom mindháromukat; az orvost, az asszisztensnőt és magamat.

★

Szeretném a raktárost, a fecskendőjavítókészítőt így az asztalra fektetni, mint ahogy engem fektettek, vagy azt, aki ilyen fecskendőt jónak minősít. Nem beszélve arról, hogy megsegényítő az orvosnak ilyen műszerrel dolgozni, nem beszélve arról, hogy az nem Gazda-mozgalom, amennyi anyag ilyen fecskendővel pocékolásba megy, meg, hogy hosszú időre elvonni az orvost más betegektől, csupán a fecskendő miatt.

Ebben, mintha az OTI éledne újra. Azóta tán kicserélhetők a fecskendők. Talán jók is. Ki próbálna meg, hogy valóban jó-e? Én nem, mert hátha a szeméssel rossz fecskendőt adtak oda a sebesítettnek, mert azt mondják a rossz nyelvek, hogy ott is „ilyen” a fecskendő, hogy a rossz fecskendő körülzárt osztályról osztályra, hogy ideje volna már rendet teremteni a fecskendő-hadállásban (inkább fecskendő-használatban), mert mégis csak borzasztó, hogy az új fecskendő is elromlik egy kifőzés után: nyilván kitágul, megdagad a fém, és üvegrész a forralás közben magába szívja vizét.

LÓDI FERENC

Egy este a Tóth-családnál

ismerné azt az érzést, ami elfogja, ha szeretteinek örömet okoz?

Az otthonban, családi tűzhelynél meghittén, vidáman telt az este. Az apa, ahogy gyönyörködve elnézte fiait, észbe ötlött saját nyűgös ifjúsága... Az, mivé lehetnek és lesznek is gyermekei. Aztán az járt fejében: »A Jóska is kapott e hónapban 50 forint zsebpénzt, a négy pár zokni és a két zsebkendő 60 forint 40 fillérbe került. Aztán itt a gyorsfőző 59 forintért. Vajjon a »terven felüli kiadásokra« honnan sikerültette az asszony a pénzt?

— Mondd csak — fordult felesége felé —, mi-ből került a zokni, a gyorsfőző ára?

— Honnan? Hát a konyhapénzből...

AZ EMBER AMULT:

»Na, hogy értsem?... A koszt nem romlott, inkább javult és mégis a konyhapénzből került a pénz. Mindenesetre ügyes asszony a feleségem«. De azért furta az oldalát a dolog és firtatta: hogy s mint a konyhapénzből? Az asszony sora, rendre elmondta férjének:

— Hát úgy, hogy olcsóbbodott a háztartás,

Nem 7-8 forint a liszt, hanem 4.60 és nem is kell túlekedni érte. Olcsóbb a krumpli, a zöldség, a gyümölcs, a zöldség. Nekünk, ennyi étkes száznak hát igencsak kell havonta húsz kiló liszt. Már itt spórolunk olyan jó 60 forintot. Krumpli is sok fogy, meg zöldség, gyümölcs. Szóval mondhatom a lisztén, meg a többin takarítottam meg egy hónap alatt a zoknik, a zsebkendők, a gyorsfőző és a zsebpénz árát.

Derült a férj arca, nagyokat bólintott s elmerengett. Felesége kis szünetet tartott s aztán folytatta: nehogy azt higgye férje most már semmi a háztartás vezetése.

— Na, de azért több más minden is olcsóbb lehetne... Ránk férne — elégedetlenkedett.

Hát éppenséggel igaz. Egy csapásra, máról-holnapra azonban nem lehet minden olcsóbb. Fokrókakra érünk el oda, jó munkánkkal.

Az asszony elhúzta a száját, mereven ült s valahogy úgy mutatta, nem ad igazat férjének. Nem hát! Belülről azonban elismerte szavai igazságát.

TÓTHEK elzárták a rádiót. Az otthonban már nem is beszéltek. Végzetért a Tóth-család egy estéje.

Csend volt. Pihent a család...

Rege Sándor